

Temanotat

Eritrea: Forvaltningsstruktur og dokumenter

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: landinfo@landinfo.no

www.landinfo.no

Temanotat **Eritrea: Forvaltningsstruktur og dokumenter**

SUMMARY

Eritrea has a fairly complex political structure, and its legislation stems partly from the period when the country was a part of Ethiopia.

When applying for a passport, Eritreans must submit a permission from the authorities, ID-card, birth certificate and exemption documentation regarding military/national service. Machine readable passports were introduced in Eritrea 1 May 2010. Passport issued before 1 May 2010 that have not expired, can still be used.

There is no central registry office in Eritrea. Supporting documents are issued by the Public Registration Office on the regional level (*zoba*-level).

A national ID card is compulsory for all Eritreans older than 18 years. Applications for ID cards are submitted to the local *zoba* office, which forwards the applications to the Department of Immigration & Nationality.

Three kinds of marriages are recognised by the authorities in Eritrea: Civil, religious and customary marriages. Marriages are registered and formalised by the Public Registration Office. The minimum age of marriage is 18 years, but early marriage is common.

In Eritrea military documents, driver's licences and ration cards are likely being used as ID documents. We therefore include a brief discussion regarding these documents.

Corruption exists, and there are cases where passports, ID cards and certificates are issued on insufficient ground. Some sources claim that there is serious corruption within the judiciary, and that little is done to combat it.

SAMMENDRAG

Eritrea har en relativ komplisert politisk administrativ struktur, og landets lovverk stammer delvis fra perioden hvor landet var en del av Etiopia.

For å få utstedt pass kreves tillatelse fra myndighetene, ID-kort, fødselsattest og dokumentasjon på fritakelse av nasjonaltjenesten. Landet innførte maskinlesbare pass 1. mai 2010. Pass som er utstedt tidligere, og som ikke er utløpt, er imidlertid fortsatt gyldig.

Det eksisterer ikke noe sentralt folkeregister i Eritrea. Underlagsdokumenter utstedes av folkeregisteret på regionsnivå (*zoba-nivå*). Alle over 18 år skal ha ID-kort. Kortet gjelder kun i Eritrea, og har ingen utløpsdato.

Eritreiske myndigheter anerkjenner tre typer ekteskap; sivile, religiøse, og tradisjonelle ekteskap. Ekteskap registreres og formaliseres av folkeregisteret. 18 år er formell lavalder for inngåelse av ekteskap, men mange inngår ekteskap tidligere.

I Eritrea brukes trolig også militære dokumenter, førerkort og rasjoneringskort som identitetsdokumenter. Nevnte dokumenter er derfor kort omtalt.

Korrupsjon forekommer, og det finnes tilfeller der både pass, ID-kort og attester utstedes med uriktig informasjon. Enkelte kilder hevder at det er betydelig korrupsjon innen rettssystemet, og at intern korrupsjon i liten grad bekjempes.

INNHold

1. Innledning	6
2. Administrativ struktur	6
3. Pass	7
3.1 Passutstedelse	7
3.2 Maskinlesbare pass	8
3.2.1 Er pass utstedt før 1. mai 2010 fremdeles gyldige?	8
3.3 Ulike typer pass	8
3.4 Dokumentkrav ved søknad om pass	8
3.5 Utstedelse av pass for eritreere i diasporaen.....	8
3.5.1 Fornyelse av pass.....	9
3.5.2 Nytt pass.....	9
3.5.3 Barn og pass.....	9
3.5.4 Pass for eritreer i diasporaen som ikke kan identifisere seg.....	9
4. Underlagsdokumenter	9
4.1 Fødselsattest og registrering	10
4.2 Eritreisk ID-kort	11
4.2.1 Utstedelse av ID-kort	11
4.2.2 ID-kortets gyldighet og innhold	12
4.2.3 ID-kort for etiopiere i Eritrea	12
4.3 Ekteskapsregistrering og -attest.....	13
4.3.1 Borgerlige ekteskap.....	13
4.3.2 Religiøse ekteskap	13
4.3.3 Tradisjonelle ekteskap.....	14
4.3.4 Ekteskap ved stedfortreder	14
4.4 Skilsmisse og skilsmisseattest	14
4.5 Registrering av dødsfall og utstedelse av dødsattest	14
5. Militære dokumenter, rasjonerings- og førerkort	15
5.1 Militære dokumenter	15
5.1.1 ID-kort utstedt av det militære	15
5.1.2 Permisjon, dimittering og demobilisering.....	15
5.2 Rasjoneringskort.....	16
5.3 Førerkort.....	16

6. Korrupsjon og forfalskning.....	17
6.1 Omfang av korrupsjon og forflaskning	17
6.2 Ekte dokumenter – falskt innhold.....	17
6.3 Korrupsjon i forbindelse med utstedelse av ulike offentlige dokumenter	18
6.3.1 Pass	18
6.3.2 ID-kort.....	18
6.3.3 Andre underlagsdokumenter	18
7. Referanser.....	20

1. INNLEDNING

Dette notatet omhandler regler for utstedelse av pass, ulike typer av ID- og underlagsdokumenter og attester – blant annet ID-kort og fødsels-, ekteskaps-, og dødsattester. Da også førerkort og militære ID-kort inneholder personopplysninger, og rasjoneringskort informasjon om familiemedlemmer, blir disse dokumentene kort omtalt.

Notatet omtaler også hindre for passutstedelse, og belyser problematikk rundt falske dokumenter og korrupsjon i forbindelse med dokumentutstedelse.

Tilgang på lov- og regelverk er vanskelig. Temanotatet bygger dels på offentlig tilgjengelig informasjon i form av trykte publikasjoner, faglitteratur og publikasjoner på internett og eksisterende notater produsert av Landinfo, og dels på møter og intervjuer med diplomater, internasjonale organisasjoner og ressurspersoner i Eritrea. Enkelte kilder er anonymisert.

Det er krevende å få eksakt, tydelig og konkret informasjon om registrering av personopplysninger og dokumentutstedelse i Eritrea. Mange ulike dokumenter og attester eksisterer, og det kan være vanskelig å ta stilling til dokumentenes materielle notoritet (diplomatsk kilde i Eritrea, e-post januar 2010).

Landinfo har ved innhenting av informasjon om dokumenter i Eritrea opplevd at informasjon vi har mottatt er upresis og lite konsistent. Offisielle kontorer eller personer kan eksempelvis hevde at andre relevante dokumenter, eventuelt annen tilfredsstillende dokumentasjon eller annen dokumentasjon, kan anvendes som erstatning for de underlagsdokumentene som normalt kreves, uten at det nærmere presiseres hvilke dokumenter dette gjelder. Slike forhold gjør det meget vanskelig å eksakt si hva som kreves av dokumentasjon i ulike sammenhenger.

Det vil dog ikke si at all dokumentasjon og registrering er unøyaktig, mangelfull, manipulert eller faller utenfor lovverket, men en vil kunne oppleve at de formelle retningslinjene ikke alltid følges. Det kan altså være stor forskjell mellom det formelle administrative lovverket og implementering av samme lovverk. Innholdet i de følgende kapitlene om utstedelse av ulike dokumenter er preget av dette.

2. ADMINISTRATIV STRUKTUR

Utstedelse av pass og ID-dokumenter skjer innenfor en relativt komplisert politisk og administrativ struktur. Eritrea overtok, med visse unntak, Etiopias lovverk ved uavhengigheten i 1993. Dette var et bevisst valg for å unngå et administrativt rettslig vakuum og samtidig opprettholde lov og orden (Tronvoll 2009, s. 11, 26).

Landet bestod av ni provinser (*awraja*) og et system av lokale og regionale forsamlinger ble introdusert i hver provins etter frigjøringen. Folkeforsamlinger

(*baito*), som fungerte som administrative enheter på landsbynivå (*baito adi*) og på distriktsnivå (*baito woreda*), ble valgt.

Baito-systemet var ikke nytt, men et tradisjonelt system store deler av Eritrea var kjent med (Tronvoll 2009 s. 55). EPLF/PFDJ¹ har formalisert *baito*-systemet og gjennomført lokale og regionale valg (Tronvoll 2009 s. 53).

Ved en reform i 1996 ble de ni provinsene (*awraja*) og distriktene (*woreda*) avskaffet, og Eritrea inndelt på nytt i seks regioner eller soner (*zoba*), 54 underregioner (*nues zoba*), og 2000 landsby-distrikter (*adi/kebab*) (Tronvoll 2009, s. 56). Pass, ID-kort og offisielle attester skal utstedes på *zoba*-nivå (Efrem 2010). *Baito*-systemet er formelt inntakt på *zoba*-nivå.

Det politisk-administrative systemet og lovverket er i dag preget av overlappende rettslige tradisjoner. Ingen full juridisk revisjon er foretatt siden uavhengigheten. Lover fra tidligere regimer brukes parallelt med religiøs lovgivning og sedvanerett. Landets grunnlov ble ratifisert i 1997, men er fortsatt ikke implementert (U.S. Department of State 2012a).

Det administrative språket innen forvaltningen er tigrinja. Ifølge en diplomatisk kilde (26. april 2012) forekommer det at arabisk blir brukt. En islamsk lærd (*mufti*) som fortolker og appliserer islamsk rett (*sharia*) vil, ifølge kilden, kunne bruke arabisk som sitt forvaltningspråk.

3. PASS²

3.1 PASSUTSTEDELSE

Pass utstedes av Innenriksdepartementet, ved Avdeling for innvandring og statsborgerskap i Asmara. Pass kan også utstedes av avdelingens regionale kontorer, det vil si på *zoba*-nivå (UK Border Agency 2011, s. 108). Nevnte avdeling har hatt ansvaret for utstedelse av pass siden uavhengigheten på begynnelsen av 1990-tallet.

Det kreves personlig oppmøte ved søknad om og henting av pass, både ved første gangs utstedelse og ved fornyelse. Dette gjelder både i Eritrea, og ved landets ambassader (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 12. mars 2010).

Ifølge en godt orientert kilde Landinfo har kontaktet ligger passgebyret på mellom 3000 og 4000 eritreiske nakfa (ca. NOK 1300-1400) i landet, og 200 amerikanske dollar for eritreere i eksil (e-post 2009). For eritreere i nasjonaltjenesten tilsvarer utgiften tilnærmet 40 % av brutto årsinntekt (U.S. Department of State 2012b).

¹ EPLF (Eritrean Peoples Liberation Front) kjempet for landets frihet fra 1970-tallet og fram til Eritreas frigjøring. Ved partikongressen i 1994 ble frigjøringsbevegelsen omgjort til en politisk bevegelse – PFDJ (People's Front for Democracy and Justice).

² Eritreiske myndigheter driver streng regulering av hvem som får anledning til å forlate Eritrea gjennom vurdering av hvem som får utstedt pass. Videre er ikke det å være i besittelse av pass tilstrekkelig til å ha anledning til å forlate Eritrea, en må også ha en egen utreisetillatelse ført inn i passet. Eritreiske myndigheters kontroll med egne borgeres reisefrihet er tema for Landinfos responsnotater *Eritrea: Utstedelse av pass og utreisetillatelse* (Landinfo 2010) og *Eritrea: Utstedelse av utreisetillatelse og ulovlig utreise* (Landinfo 2011b).

3.2 MASKINLESBARE PASS

Eritrea introduserte maskinlesbare pass 1. mai 2010 (diplomatisk kilde i Eritrea, 29. april 2010; Grøtan, samtale 2011).³ Det gjaldt alle typer pass. Det er viktig å merke seg at passene ikke er biometriske. Opplysninger om passenes farge og innhold finnes i Keesing Documentchecker.⁴

Maskinlesbare pass ble opprinnelig introdusert med to års varighet. Gamle håndskrevne pass hadde varighet på fem år. Kort varighet skapte unødvendige vanskeligheter, særlig for offentlige personer som reiser hyppig og vanligvis får visum av ett års varighet. Grunnet nevnte vanskeligheter, utstedes fra slutten av 2011 maskinlesbare pass med fem års varighet (Diplomatisk kilde, e-post 19. desember 2011).

3.2.1 Er pass utstedt før 1. mai 2010 fremdeles gyldige?

Grunnet introduksjon av maskinlesbare pass, informerte myndighetene våren 2010 om at alle eritreiske pass måtte fornyes. Dette skapte en viss usikkerhet om fortsatt gyldige håndskrevne pass kunne brukes. Den norske ambassaden i Eritrea (telefonsamtale 6. desember 2011) opplyste imidlertid at gamle pass kan brukes fram til utløpsdato.

3.3 ULIKE TYPER PASS

Følgende typer maskinlesbare pass utstedes per i dag:

- Pass
- Diplompass, som utstedes for to år og som kan forlenges for én periode
- Tjenestepass, som utstedes for to år og kan fornyes én gang
- Utlendingspass, som utstedes kun for ett år, og kan fornyes én gang
- Laissez-passer, som utstedes for seks måneder

3.4 DOKUMENTKRAV VED SØKNAD OM PASS

Det kreves ID-kort, fødselsattest, dokumenter som viser at en er fritatt fra militærtjeneste/nasjonaltjeneste og tillatelse fra myndighetene, før pass kan utstedes (UK Border Agency 2011, s. 108).

3.5 UTSTEDELSE AV PASS FOR ERITREERE I DIASPORAEN

Eritreere som oppholder seg i utlandet må søke om fornyelse eller forlengelse av pass ved den eritreiske ambassaden som er akkreditert for landet de oppholder seg i. Det er Eritreas ambassade i Stockholm som har ansvar for å utstede pass til eritreere som oppholder seg i Skandinavia.

Ambassaden kontrollerer mottatt dokumentasjon mot registre i Asmara som vil vise om passøker har fullført nasjonaltjenesten. Det er kjent at eritreiske ambassader har

³ Eritrea sluttet samtidig å utstede pass av gammel type (Diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012).

⁴ Keesing Documentchecker er en nettbasert betalingstjeneste med informasjon om pass og andre ID-dokumenter.

utstedt pass til personer som har forlatt Eritrea ulovlig, og som er i alder hvor nasjonaltjeneste skal gjennomføres (Migrationsverket 2011, s. 1).

Erfaring tilsier at det er enkelt å få eritreisk pass ved ambassaden i Khartoum i Sudan. Flertallet av eritreere som forlater Eritrea, reiser via Khartoum (diplomatisk kilde i Eritrea, møte 7. juli 2011).

3.5.1 Fornyelse av pass⁵

Ved fornyelse av pass må tidligere pass vises. Gammelt pass må beholdes til en har mottatt nytt maskinlesbart pass. Ved mottak av nytt maskinlesbart pass vil tidligere pass bli merket CANCELLED, gjennomhullet og høyre hjørne av passet vil bli klippet vekk.

3.5.2 Nytt pass

Ifølge instruks utstedt av den eritreiske ambassaden i Washington må alle nasjonale forpliktelser være oppfylt for at eritreiske borgere skal få utstedt pass, inkludert betaling av 2% skatt.⁶ Kopi av eritreisk ID og ett passfoto (35x45 mm) vedlegges søknad.

3.5.3 Barn og pass

Inntil tre barn kan inkluderes i foreldrenes pass. Det må framlegges fødselsattest for barna. Et eget dokument må utfylles med bla. bilde av barna. Foreldrene må skrive under og bevitne at all informasjonen gitt om barna er korrekt.

3.5.4 Pass for eritreer i diasporaen som ikke kan identifisere seg

Det har ikke vært mulig for Landinfo å få verifiserbar informasjon om muligheten for eritreere i utlandet som ikke har ID-dokumenter til å skaffe seg pass. En kilde i Norge med langt opphold i Eritrea, og med god kontakt i det eritreiske eksilmiljøet, hevder at det er lite trolig at den eritreiske ambassaden vil være imøtekommende og utstede pass. Ambassaden vil trolig eventuelt benytte anledningen til å registrere vedkommende og innhente opplysninger om personen i Eritrea, hevder kilden (ekspert tidligere tilknyttet internasjonal organisasjon, e-post 2. mai 2012).

4. UNDERLAGSDOKUMENTER

Noe sentralt folkeregister eksisterer ikke i Eritrea. I hver region (*zoba*) er det etablert et registreringskontor som skal utstede offisielle fødsels-, vigsel-, skilsmisse- og dødsattester (Efrem 2010).⁷ Kontorene skal ha et register hvor informasjon om

⁵ Informasjonen i 3.5.1 til og med 3.5.3 er innhentet fra Embassy of the State of Eritrea, Washington D.C. u.å.

⁶ Ambassaden presiserer ikke nærmere andre forpliktelser enn nevnte 2% skatt.

⁷ I den nederlandske dokumentbasen DISCS finnes eksempler på fødsels-, ekteskaps-, skilsmisse- og dødsattester fra Eritrea. Dokumentbasen er utviklet for å bistå saksbehandlere i offentlig forvatning med vurdering av sivile dokumenter. Basen er kun tilgjengelig for intern bruk i forvaltningen for autoriserte brukere

familien er samlet.⁸ Kontorene er i henhold til lovverket forpliktet til å utstede attester på forespørsler fra enkeltindivider, men i praksis fungerer ikke systemet tilfredsstillende.⁹ Registreringen i Asmara har pågått siden landet var italiensk koloni. Registrering av ekteskap og dødsfall er imidlertid ikke obligatorisk. Tidligere var det heller ikke nødvendig å registrere fødsel. Det er det i dag, men det er usikkert i hvilken grad alle i praksis blir registrert (diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012). Likevel blir de fleste registrert ved fødsel. Én årsak til registreringen er trolig et ønske om å inkludere det nye familiemedlemmet i rasjoneringskortet (UK Border Agency 2011, s. 108).¹⁰

Det eksisterer ulike dokumenter som trolig kan brukes som ID-dokumentasjon.¹¹ Ifølge en diplomatisk kilde i Eritrea (e-post januar 2010) vises det til dokumenter som rettsavgjørelser (om omsorg for barn), helseattester fra militære, attester angående fast eiendom, vitnemål, ansettelsesforhold og bekreftelser (eksempelvis på eierskap av bil), bankutskrifter og tre-vitne-forklaringer.

I det følgende vil de viktigste ID-dokumentene og attestene bli omtalt.

4.1 FØDSELSATTEST OG REGISTRERING

Innen 90 dager etter fødselen ønsker eritreiske myndigheter at ethvert barn født i Eritrea, uavhengig av nasjonalitet, registreres og mottar fødselsattest. Dette skjer ikke alltid (Efrem 2010). I forbindelse med registreringen får personen et ASC-nummer.¹²

Ifølge den eritreiske advokaten Habte Michael Kebreab kan en bli straffet med bøter, eventuelt få fengselstraff, om ikke en fødsel registreres innen tre måneder. Ministry of Information (Efrem 2010) gir derimot ingen informasjon om mulig straff eller bøter der registrering av fødsel ikke skjer innen tre måneder. Fødselsattestene er opprinnelig utstedt på tigrinja, men kan også utstedes på engelsk (Habte Michael Kebreab, samtale i Eritrea, februar 2011).

Fødselsattest utstedes av folkeregisterkontoret i regionen. Følgende krav må innfris for å få utstedt attest (Efrem 2010):

- Nødvendig dokumentasjon, dvs. vaksinasjons- eller fødselsbekreftelse,¹³ utfylt søknadsskjema, ID-kort fra begge foreldre, og deres bostedskort.¹⁴

⁸ Familien får utstedt en familiebok – utseendemessig et kort – med informasjon (diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012).

⁹ UK Border Agency (2011, s 108) hevder at fødsels-, ekteskaps- og dødsattester kun utstedes i Asmara. En annen diplomatisk kilde hevder at de utstedes på *zoba*-nivå, og at de registrerte opplysningene også er tilgjengelige der (diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012).

¹⁰ Se punkt 4.7 om rasjoneringskort.

¹¹ Det er usikkerhet i Eritrea om hvilke dokumenter som, i ulike sammenhenger, kan brukes som ID-dokumentasjon. Ulike kilder bruker begreper som "relevante dokumenter", "tilfredsstillende dokumenter" og "annen dokumentasjon", uten at de nærmere presiserer hvilke dokumenter som menes.

¹² ASC-nummer er en form for personnummer, men tilsvarer ikke personenes ID-nummer. ASC-nummeret eksisterer i de nye maskinlesbare passene. Det har ikke vært mulig for Landinfo, gjennom en diplomatisk kilde i Eritrea (e-post, 26. april 2012), å få svar på hva forkortelsen ASC står for.

¹³ Fødselsbekreftelse er her forstått som dokumentasjon på barnets fødsel, for eksempel fra sykehus, men er ikke en fødselsattest.

- For barn som ikke er registrert innen 90 dager, må det medbringes kopi av fødselsbekreftelse og utfylt søknadsskjema, ID-kort fra begge foreldre og bostedskort, og personlig signere et dokument ved folkeregisterkontoret. Dette gjelder barn under 17 år.
- Personer over 18 år må medbringe fødselsbekreftelse, bostedskort og eget ID-kort – eventuelt foreldrenes ID-kort.

Eritreere som bor i utlandet må medbringe dokumentasjon på at de har betalt pålagt 2 % skatt av bruttoinntekt til Eritrea, og kopier av ID-kort og pass. Kan ikke personen møte selv, kan vedkommende få utstedt attesten ved bruk av fullmektig.

4.2 ERITREISK ID-KORT

ID-kort er obligatorisk for alle eritreere over 18 år. For å få utstedt ID-kort må en dokumentere at en er av eritreisk opprinnelse. Dokumentasjonen kan, ifølge kanadiske utlendingsmyndigheter, være fødselsattest, vitneerklæring fra tre personer som alle er over 40 år, eller andre relevante dokumenter - uten at det nærmere presiseres hva andre relevante dokumenter er (IRBC 2008b).

4.2.1 Utstedelse av ID-kort

Kortet utstedes i et standardisert format av Avdeling for innvandring og statsborgerskap i Asmara (UK Border Agency 2011, s. 107). Nye, noe endrede ID-kort som skal være linket opp til en nasjonal ID-database, er i ferd med å bli introdusert (diplomatisk kilde i Eritrea, 11. februar 2011).¹⁵

Før utstedelse må søker henvende seg til sitt regionale folkeregisterkontor hvor informasjon om familien er registrert. Kontoret sender søknad om ID-kort til nevnte avdeling med følgebrev som inneholder opplysninger fra registeret. En kjenner til at ID-kort også har vært utstedt utenfor Asmara (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 30. november 2010).¹⁶

ID-kort kan også fås gjennom eritreiske ambassader. Det vil være Avdeling for innvandring og statsborgerskap i Asmara som utsteder kortet, etter at de har mottatt dokumentasjon¹⁷ fra ambassaden (diplomatisk kilde ved den eritreiske ambassaden i Stockholm, januar 2012). Ambassaden har tidligere opplyst at eritreere som befinner seg i Skandinavia og som trenger ID-kort, må kontakte ambassaden og selv skaffe til veie fødselsattest. Hvis vedkommende ikke er registrert ved folkeregisteret, må tre vitner bekrefte at personen er eritreer. Ambassaden vil så selv foreta kontroll basert på informasjon og kilder ambassaden besitter (Daniel Ghezai, samtale 20. juli 2006).

¹⁴ Informasjonsdepartementet krever at foreldrene til den som trenger fødselsattest kan dokumentere at de bor i landet (Efrem 2010).

¹⁵ Nye ID-kort var fortsatt ikke introdusert i april 2012 (diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012).

¹⁶ Landinfo kjenner ikke nærmere til hvor og av hvilken etat disse er utstedt.

¹⁷ Ambassaden opplyste ikke om dokumentasjonens innhold.

4.2.2 ID-kortets gyldighet og innhold

ID-kortet gjelder kun i Eritrea, og har ingen utløpsdato. I Keesing Documentchecker finnes informasjon om ID-kortets farge, størrelse og innhold. Der går det fram at det er blått, og at betegnelsene på de ulike rubrikkene i kortet er utfylt både på tigrinja og arabisk. Identitetsopplysningene om kortinnehaver er utfylt for hånd.¹⁸ Følgende opplysninger er inkludert i ID-kortet, i tillegg til fotografi av innehaver:

- Navn
- Kjønn
- Fødselsdato
- Fødested
- Kortnummer
- Yrke
- Adresse
- Landsby/bydel
(tigrinja: *adi/ketema* – arabisk: *balda*)
- Region (*zoba*)
- Distrikt
- Utstedelsessted og –dato
- Underskrift/stempel

Eritreere over 18 år skal alltid kunne legitimere seg. Manglende ID-kort er en alvorlig forseelse, og en kan anholdes og fengsles inntil legitimasjon framlegges (Kibreab, samtale 2009). Politi og hær er pålagt gjennomføring av rutinekontroller av befolkningen hvor ID-kort og demobiliseringspapirer må framvises (UK Border Agency 2011, s. 107).

Ved tap kan nytt ID-kort utstedes. Nytt ID-kort vil inneholde tilsvarende informasjon som det tapte. Dette inkluderer yrke og adresse – selv om endring har skjedd siden utstedelse av opprinnelig ID-kort (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 30. november 2010).

4.2.3 ID-kort for etiopiere i Eritrea

Etiopiere som bodde i Eritrea da krigen mellom de to landene brøt ut i 1998, og som ikke hadde søkt om eritreisk statsborgerskap før det tidspunktet, er vanligvis blitt behandlet som ikke-eritreere av eritreiske myndigheter. Ifølge Human Rights Watch (HRW 2003, s. 31) fikk de verken ID-kort eller pass. De ble følgelig heller ikke innkalt til nasjonaltjeneste. Som andre ikke-eritreere måtte de søke om gyldig oppholdstillatelse. Situasjonen er trolig tilsvarende i dag (UK Border Agency 2011, s. 107).

¹⁸ Tigrinja er Eritreas forvaltningspråk. Det kan forekomme at også arabisk brukes (diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012). Det later ikke til at identitetsdokumenter med rubrikker på arabisk og eventuelt engelsk konsekvent blir fylt ut på arabisk og/eller engelsk i tillegg til på tigrinja.

En velinformert internasjonal kilde Landinfo møtte i Eritrea i 2011 hevder derimot at det finnes grupper av etiopiere i landet som årlig betaler 500 nakfa¹⁹ for å få utstedt ID-kort. Kilden hevder at utstedelsen skjer i mai og september hvert år (internasjonal kilde i Eritrea, februar 2011). Nevnte personer må også levere inn underlagsdokumenter for å få utstedt ID-kort (diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012).

4.3 EKTESKAPSREGISTRERING OG -ATTEST

Tre typer ekteskap er gyldige i henhold til det eritreiske lovverket: Borgerlige, religiøse og tradisjonelle ekteskap.

Formelt sett er nedre alder for ekteskap 18 år for alle former for ekteskap, med unntak for ekteskap inngått i henhold til islamsk sharia-rett. Mange inngår like fullt ekteskap tidligere. Aldersgrensen omgås ved at foreldrene fører tre vitner som går god for ektefellenes alder (Gebreab 2011). Ekteskapsinngåelsen skal være frivillig, og ektefellene ikke nært beslektet (Kebreab 2011).

Følgende dokumentasjon må framvises ved søknad om offisiell ekteskapsattest fra regionalt folkeregisterkontor (Efrem 2010):

- Fødselsattest
- ID-kort
- Attest om ekteskapsinngåelse fra kirke eller annet religiøst samfunn (hvis religiøst ekteskap er inngått)
- Attest fra retten (hvis borgerlig ekteskap er inngått)
- Attest fra landsby eller landsbyens eldste ved tradisjonelt inngått ekteskap

4.3.1 Borgerlige ekteskap

Et borgerlig ekteskap inngås der en av ektefellene eller en av ektefellenes foreldre bor eller har bodd i seks måneder før ekteskapets inngåelse (Kebreab, brev 2011). Ekteskapet formaliseres og attesteres av folkeregisterkontoret i regionen (Efrem 2010).

4.3.2 Religiøse ekteskap

Vigselen skjer i kirke eller moské. Ifølge artikkel 597 i Civil Code of Eritrea (Kebreab, brev 2011) inngås et religiøst ekteskap når en mann og en kvinne gjennomfører et ekteskapsritual innenfor den religionen den ene eller begge partene tilhører.

Innenfor Den ortodokse kirke skjer selve vigselen i kirken. Kirken registrerer ekteskapet, og brud og brudgom signerer i nærvær av to vitner. Ekteparet mottar en vigselsattest som bærer kirkens emblem og segl (Kebreab, brev 2011). Presidenten for National Union of Eritrean Women, Luul Gebreab, har opplyst til Landinfo at de fleste ekteskap i Eritrea er religiøse (møte i Asmara, februar 2011).

¹⁹ 1 Nakfa er ca. NOK 0,40.

4.3.3 Tradisjonelle ekteskap

Denne type ekteskap skjer innenfor et tradisjonelt landsbysamfunn som ekteparet, den ene eller begge parter, er del av.

Tradisjonelt ekteskap trenger ikke offisiell registrering, ifølge artikkel 580 i Civil Code of Eritrea (Kebreab, brev 2011). Ønskes vigselen registrert, er det, ifølge artikkel 48, selve registreringen som gjør ekteskapet juridisk bindende. Det er ikke uvanlig at selve bryllupsseremonien holdes i forkant, og at vigselkontrakten da leses opp (Kebreab, brev 2011; diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 24.januar 2012).

4.3.4 Ekteskap ved stedfortreder

Prinsipielt skal ekteskap inngås med begge ektefeller tilstede, men alle tre typer ekteskap kan inngås ved stedfortreder. Er bruden gravid og ikke nådd lovlig alder for inngåelse av ekteskap (18 år), kan retten tillate at ekteskapet inngås ved stedfortreder (Kebreab, brev 2011). Det må foreligge juridisk dokumentasjon som gir vedkommende rett til å være stedfortreder. Den juridiske dokumentasjonen utstedes av eritreisk rett, eller ved eritreisk ambassade/konsulat (Kirkens Nødhjelp, e-post september 2011).

4.4 SKILSMISSE OG SKILSMISSEATTEST

Skilsmisse er en lang og omstendelig prosess, siden det er obligatorisk med mekling i et familieråd. Rådet skal bestå av fire eller flere familiemedlemmer av hver ektefelle. Skilsmissesøknad forevises familierådet, og deres hovedoppgave er å skape forsoning og normalisere forholdet (Embassy of the United States 2008).

Mislykkes meklingen, signerer ektefellene, familie og meklingspersonene en avtale. Den stemples og framlegges for retten, og en foreløpig separasjon tas ut.

Før endelig skilsmisse kan godkjennes må ulike forhold avklares, blant annet foreldremyndighet og besøksrett for barn, underholdsbidrag, utflytting fra bosted av en av ektefellene, og fordeling av eiendeler som er skaffet i løpet av ekteskapet.

Siste del av skilsmisseprosessen er fordelingen av gjenstående eiendeler. I Eritrea skal eiendelene deles likt mellom ektefellene (Embassy of the United States 2008).²⁰

Skilsmisedokumentasjon kan så utstedes av folkeregisterkontoret i regionen. Papirene utstedes på tigrinja og/eller på engelsk (IRBC 2007; U.S. Department of State u.å.).

4.5 REGISTRERING AV DØDSFALL OG UTSTEDELSE AV DØDSATTEST

Det er ingen faste rutiner for eller automatikk i at dødsattester utstedes, og det er ikke vanlig at det blir gjort (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 6. februar 2012). Men slektninger av avdøde kan be om at dødsattest utstedes, og det gjøres da av folkeregisterkontoret i regionen. Ved usikkerhet om dødsårsak kan politi, eventuelt lege eller sykehus, kontaktes for å fastlegge dødsårsak (Kirkens Nødhjelp, e-post 18. januar 2012).

²⁰ FN-organet CEDAW er bekymret for at dette ikke gjøres ved skilsmisse mellom muslimer (UN CEDAW 2006, s. 5). Ifølge Kjetil Tronvoll vil de fleste muslimer følge sharia-rett ved skilsmisse (e-post april 2012).

For utstedelse av attest må avdødes ID-kort, dokumentasjon på avdødes bosted, og attest fra sykehus som stadfester død, framlegges. Ved dødsfall i utlandet medbringes dokumentasjon utstedt av eritreisk ambassade (Efrem 2010).

Dødsattesten skal, ifølge en diplomatisk kilde i Eritrea (e-post 9. november 2010), som et minimum inneholde avdødes navn, fødselsdato og fødested, dødsdato, måned, år, sted og dødsårsak. For gifte personer registreres i tillegg ektefelles navn, fødselsdato og fødested, og dato for inngått ekteskap.

Familie til soldater omkommet i krig mottar et dokument eller en form for attest ved dødsfall. Dokumentet presenterer avdøde som en martyr som har gitt sitt liv i kamp for Eritrea. Ingen opplysninger gis om omstendighetene ved dødsfallet, og det gis ingen annen form for dødsattest (Kirkens Nødhjelp, e-post 18. januar 2012).

5. MILITÆRE DOKUMENTER, RASJONERINGS- OG FØRERKORT

Som nevnt i innledningen kan informasjon om ulike dokumenter i Eritrea være upresis og lite konsistent. Ulike kilder referer til at offisielle kontorer og myndigheter kan kreve ”relevante dokumenter” eller ”tilfredsstillende dokumenter”, uten at det nærmere presiseres hvilke dokumenter som etterspørres. Dokumenter utstedt av det militære og førerkort inneholder personopplysninger, og rasjoneringskort inneholder personopplysninger om familiemedlemmer. De benyttes trolig av personer i Eritrea som identitetsdokumenter i ulike situasjoner, og vil derfor kort omhandles her.

5.1 MILITÆRE DOKUMENTER

Dokumenter utstedt av det militære er kun tilgjengelig for personer i Eritrea, og utstedes kun av forsvarsdepartementet (IRBC 2007).

5.1.1 ID-kort utstedt av det militære

Det eksisterer et militært ID-kort. Kortet er grønt av farge. Det foreligger lite informasjon om denne typen ID-kort (IRBC 2008a).

5.1.2 Permisjon, dimittering og demobilisering²¹

Ifølge informerte kilder i Eritrea kan personer som avtjener nasjonaltjeneste få permisjon, og de kan bli dimittert. Men det forekommer i begrenset omfang (se Landinfo 2011a, s. 19 for mer utfyllende informasjon).

Dokumentasjon som spesifiserer hvor den permitterte skal reise og for hvor lenge, vil bli utstedt hvis befalet innvilger permisjonen. Det er ikke kjent om dokumentasjonen utstedes i trykt eller håndskrevet form (UK Border Agency 2011, s. 45).

²¹ Dimittering vil si at en totalt fritas fra tjeneste (ikke tjenestedyktig). Demobilisering vil si at en er ferdig med nasjonaltjenesten, men at en formelt kan remobiliseres.

Ved dimittering sier nasjonaltjenesteloven at dimitteringsdokument (kalt *discharge certification* eller *certificate of national service completion* i engelskspråklige kilder) skal utstedes til alle som har avsluttet nasjonaltjeneste (Nasjonaltjenesteloven 1995).

Et kontor i nærheten av Enda Korea sørvest i Asmara tilknyttet forsvarsdepartementet utsteder demobiliseringskort. Kontoret skal være det eneste som utsteder demobiliseringspapirer (samtale med eritreiske flyktninger i Kassala, februar 2011). Eritreere demobilisert de siste årene har fått utstedt et dokument i form av et A4-ark, og ikke et demobiliseringskort.

5.2 RASJONERINGSKORT

Zoba-administrasjonen²² utsteder rasjoneringskort til overhodet av husholdningen. Alle i husholdningen skal stå oppført i rasjoneringskortet med navn og fødselsnummer²³ (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 13. desember 2011). Rasjoneringskortet utstedes til voksne (over 18 år) på bakgrunn av ID-kort (diplomatisk kilde i Eritrea, møte 11. februar 2011).

Forlater man Eritrea, eller er død, fjernes man også fra rasjoneringskortet. Ifølge en diplomatisk kilde i Eritrea foretas det hvert annet år kontroll av hvem som fortsatt kan stå på kortet (e-post 13. juni 2011, e-post 26. april 2012).

5.3 FØRERKORT

Eritreiske førerkort utstedes for ett år. Det kan fornyes åtte ganger, og kun for ett år av gangen. Førerkortet er blått og består av åtte unummererte sider (IRBC 2007). Førerkortet er beskrevet i Keesing Documentchecker.

Forsiden har tekst på engelsk og tigrinja. Utsteder er Road Transport Authority – som er trykt med små bokstaver nederst på forsiden. Nederst på samme side følger et 5-sifret lisensnummer. Side 2 inneholder informasjon om førerkortet på tigrinja og engelsk.

På siden med foto (s. 3) er innehavers navn skrevet i underkant. I tillegg framkommer utstedelsesdato og signaturen til utsteder. Siden inneholder også et rundt blekkstempel og et datostempel. Alle rubrikker på side 3 er skrevet med tigrinja, engelsk og arabisk.

Side 4 inneholder personalia, dvs. navn, fødselsdato, kjønn, fødested, nasjonalitet og adresse (land, by, sone, distrikt, gate og husnummer). Eiers telefonnummer, postboksnummer og signatur står på samme side. Rubrikkene er gitt på tigrinja og engelsk.

Side 5 og utover er til bruk for fornyelser, med rubrikker på tigrinja, engelsk og arabisk. Sertifikatets lisensnummer er skrevet inn for hånd på hver side med unntak av forsiden.

²² Det er ikke kjent hvilket kontor innenfor *zoba*-administrasjonen som utsteder rasjoneringskort.

²³ Fødselsnummeret er trolig ASC-nummeret alle får ved registrering på *zoba*-kontoret etter fødsel (se pkt. 4.1).

6. KORRUPSJON OG FORFALSKNING

6.1 OMFANG AV KORRUPSJON OG FORFLASKNING

Dårlig styresett og svak følelse av forpliktelser til strukturelle endringer hos statlige myndigheter, har skapt hindre for økonomiske utvikling og tilrettelagt for korrupsjon. The Heritage Foundation (2011, s. 184) påpeker korrupsjonens ødeleggende virkning på landet.

U.S. Department of State (2012b) hevder at korrupsjonen er betydelig innenfor rettssystemet. Landets lovverk, inkludert grunnloven, som til nå ikke er implementert, tilrettelegger i utgangspunktet for domstolens uavhengighet. I praksis er domstolen politisk styrt. U.S. Department of State viser også til at eritreere med behov for juridisk støtte må betale bestikkelser for å få nødvendig hjelp. Offentlige tjenestemenn er ikke underlagt et lovverk om åpenhet om økonomiske spørsmål, og det finnes ingen enhet innenfor regjeringssystemet med ansvar for å bekjempe korrupsjon. U.S. Department of State hevder også at det er betydelig korrupsjon i enhetene som arbeider med reisedokumenter og identifikasjon.

Flere afrikanske land hevdes å være mer korrupte enn Eritrea. Av Transparency International rangeres landet som nummer 134 av 182 land. Indeksen tilkjenner at Eritrea trolig er mindre korrupt enn for eksempel Uganda, Nigeria, Zimbabwe, Kenya, Den demokratiske republikken Kongo og Angola. I 2011 fikk Eritrea en CPI-score på 2.5 på en skala fra 0 til 10 (jo lavere score, jo høyere korrupsjon) (Transparency International 2011).

Korrupsjonen i Eritrea har økt. Det profitteres på smugling og salg av knapphetsgoder (som mat, bygningsmateriell og alkohol). Offiserer i det militære profitterer på korrupsjonen, hevder organisasjonen Freedom House (2011). Offiserer anklages blant annet for å berike seg selv ved å ta betalt for tjenester gitt til eritreere som ønsker å forlate landet.

6.2 EKTE DOKUMENTER – FALSKT INNHOLD

En diplomatisk kilde hevder at det er enkelt å skaffe offentlige dokumenter med falskt innhold. Det kan blant annet skje gjennom vitnebekreftelser. Går vitner god for en person, er det sjelden det stilles spørsmål, får Landinfo opplyst (diplomatisk kilde i Eritrea, møte 7. juli 2011).

Konsulæravdelingen i det eritreiske utenriksdepartementet har bekreftet dette problemet overfor vestlige diplomater, og innrømmet at så lenge en persons ID-opplysninger bekreftes av tre vitner, er de så godt som nødt til å akseptere opplysningene. Dette gjelder også hvis opplysningene strider mot tidligere registreringer (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post januar 2010).

Samme diplomatiske kilde oppgir at de ikke har inntrykk av at det finnes et betydelig svartebørsmarked for omsetning av falske ID-papirer i Etiopia. Kilden tar forbehold om reisetillatelse for personer som er i nasjonaltjenesten eller det militære. Det hevdes dog at det er mulig å få kjøpt reisetillatelse til Tesseney, ved grensen mot Sudan. Derfra krysses grensen ulovlig (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post januar 2010).

6.3 KORRUPSJON I FORBINDELSE MED UTSTEDELSE AV ULIKE OFFENTLIGE DOKUMENTER

6.3.1 Pass

Informasjonen om korrupsjon i forbindelse med passutstedelse som Landinfo har mottatt fra ulike kilder, er ikke konsistent.

Ifølge U.S. Department of State er korrupsjonen omfattende i forbindelse med utstedelse av pass. Personer presses til å betale bestikkelser for å sikre nødvendig utreisevisum eller pass, hevdes det (U.S. Department of State 2012b).

En diplomatisk kilde i Eritrea hevder derimot at det ikke er utbredt å ”kjøpe pass- og identifikasjonspapirer” (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 12. mars 2010).

En diplomatisk kilde i Eritrea opplyste til Landinfo i april 2010 at det er grunn til å tro at maskinlesbare pass vil redusere muligheten for korrupsjon ved utstedelse av pass. Det vil trolig være mindre rom for å skaffe seg pass gjennom bekjente eller å ”betale seg til” pass (e-post 29. april 2010).²⁴

6.3.2 ID-kort

ID-kortene er enkle å forfalske, og opplysningene om en persons identitet og tilhørighet som finnes i ID-kort har dermed lav notoritet (U.S. Department of State u.å.). De nye ID-kortene som er planlagt innført kan være vanskeligere å forfalske, men innføringen later til å være forsinket (jf. del 4.2.1 ovenfor).

En kilde opplyser at en mulig feilkilde kan være kortinnehavers fødselsdato. Dette vil primært gjelde eldre kort da det tidligere hendte at uriktig alder ble oppgitt. Feilkilden er nå trolig noe redusert da fødsler i dag skal registreres ved folkeregisterkontoret i regionen (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post 30. november 2010).

Den eritreiske ambassaden i Stockholm hevder at de er kjent med flere tilfeller hvor personer som søker om ID-kort framlegger uriktig informasjon. Ambassaden hevder at arbeidet med ID-kort er tidkrevende, og at de er særlig opptatt av å undersøke om informasjonen som framlegges stemmer opp mot opplysningene som er registrert i Eritrea (møte med Daniel Ghezai ved Eritreas ambassade, 20. juli 2006).

6.3.3 Andre underlagsdokumenter

Mangel på notoritet er størst for fødsels- og ekteskapsattester. Ambassader i Eritrea har erfaring for at folk kan få utstedt ny fødselsattest med endrede opplysninger etter at tre personer har vitnet om disse opplysningene (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post januar 2010).

En rekke vestlige ambassader i Eritrea deltar i Schengen-samarbeidet om felles visumutstedelse. Via Schengen-nettverket er det opplyst at falske dokumenter er oppdaget. Det skal særlig gjelde fødsels- og ekteskapsattester. Forfalskningene er

²⁴ Kilden begrunner ikke sin påstand om at det er grunn til å tro at maskinlesbare pass vil redusere muligheten for korrupsjon ved utstedelse. Landinfo vil bemerke at maskinlesbare pass ikke er det samme som biometriske pass, og at det ikke er sikkert at maskinlesbare pass vil redusere muligheten for korrupsjon ved utstedelse.

oppdaget ved verifisering hos lokale myndigheter og kirker.²⁵ Én ambassade har hevdet at nærmere 30 % av dokumentene de mottok var problematiske, mens en annen ambassade derimot ikke hadde registrert store problemer med mottatt dokumentasjon (diplomatisk kilde i Eritrea, e-post januar 2010).

I brev fra en juridisk sakkyndig som en ambassade i Eritrea benytter seg av, kom det fram at eritreiske myndigheter selv var skeptiske til notoriteten av ekteskapsdokumenter utstedet av kirker og moskeer (eritreisk jurist, e-post 9. november 2010).

²⁵ Dette gjelder primært ekte dokumenter med falskt innhold/opplysninger. Men en har erfaring for at også selve dokumentet kan være falskt (diplomatisk kilde, e-post 26. april 2012).

7. REFERANSER

Skriftlige kilder

- Efrem, Samrawit (2010, 5. november). *Public Registration Office and the Public: Mutual Cooperation for Efficient Services*. Asmara: Ministry of Information. Tilgjengelig fra <http://www.shabait.com/articles/q-a-a/3558-public-registration-office-and-the-public-mutual-cooperation-for-efficient-services-> [lastet ned 22. desember 2011]
- Embassy of the State of Eritrea, Washington D.C. (u.å.). *Instruction for new and replacement passport applications*. Washington D.C.: Embassy of the State of Eritrea. Tilgjengelig fra http://www.embassyeritrea.org/consular/PDF-docs/2011_PP_Instructions_in_English.pdf [lastet ned 1. mai 2012]
- Embassy of the United States (2008, 8. september). *Procedures for work and residency permits in Eritrea*. Asmara: Embassy of the United States. Tilgjengelig fra http://eritrea.usembassy.gov/uploads/images/5OrNKc7eg7Wo8ksUtBKDtA/Procedures_for_Work_and_Residency.pdf [lastet ned 13. januar 2012]
- Freedom House (2011, 4. mai). *Eritrea section, freedom in the world report 2011*. Washington D.C.: Freedom House. Tilgjengelig fra <http://www.freedomhouse.org/template.cfm?page=22&year=2011&country=8034> [lastet ned 21. september 2011]
- The Heritage Foundation (2011, 12. januar). *Index of Economic Freedom – Eritrea*. New York: The Heritage Foundation. Tilgjengelig fra <http://www.heritage.org/Index/Country/Eritrea> [lastet ned 21. september 2011]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2003, 29. januar). *The Horn of Africa War: Mass expulsions and the nationality issue (June 1998 – April 2002)*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/ethioerit0103.pdf> [lastet ned 20. oktober 2011]
- IRBC, dvs. Immigration and Refugee Board of Canada (2007, 27. februar). *Eritrea: Information on official identity documents and the names of agencies that issue them (2005-2006)*. Ottawa: IRBC. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/docid/469cd6b714.html> [lastet ned 2. november 2011]
- IRBC (2008a, 28. januar). *Eritrea: Whether persons serving in the military are issued military identification documents; if not, procedure to confirm that persons are serving in the military when they are off their military base*. Ottawa: IRBC. Tilgjengelig fra via UNHCR Refworld

<http://www.unhcr.org/refworld/docid/47d6544dc.html> [lastet ned 22. November 2011]

- IRBC (2008b, 8. juli). *Eritrea: Procedure for applying for a national identity card, including which office issues such documents and whether an office is located on Fiat street in Asmara; whether the applicant must bring three witnesses with him or her; whether the background of the card has a pattern consisting of the word "Eritrea" repeated 8 times per line; whether "PGE" is printed on the border of the laminate and, if so, its significance; whether the card identifies the bearer's occupation; whether the place of residence appearing on the card is the current place of residence of the bearer or the ancestral place of residence.* Ottawa: IRBC. Tilgjengelig fra http://www.irb-cisr.gc.ca:8080/RIR_RDI/RIR_RDI.aspx?id=451973&l=e [lastet ned 23. november 2011]
- Keesing Reference System (u.å.). *Keesing Documentchecker*. Amsterdam: Keesing Reference System. [Elektronisk abonnementsstjeneste]
- Landinfo (2010, 22. juni) *Eritrea: Utstedelse av pass og utreisetillatelse*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1281/1/1281_1.pdf [Lastet ned 19. november 2011]
- Landinfo (2011a, 28. juli). *Eritrea: Nasjonaltjeneste*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra: http://landinfo.no/asset/1710/1/1710_1.pdf [lastet ned 22. november 2011]
- Landinfo (2011b, 20. desember). *Utstedelse av utreisetillatelse og ulovlig utreise*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1939/1/1939_1.pdf [lastet ned 19. januar 2012]
- Migrationsverket (2011, 12. april). *Utfärdande av eritreanska pass vid ambassad*. Norrköping: Migrationsverket. Tilgjengelig fra <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentAttachmentId=35371> [lastet ned 4. januar 2012]
- [Nasjonaltjenesteloven] (1995, 23. oktober). *Proclamation of National Service of the Government of Eritrea*. Tilgjengelig fra http://www.awate.com/artman/uploads/national_service.pdf [lastet ned 15. juli 2011]
- Transparency International (2011). *Corruption Perceptions Index 2011*. Berlin: Transparency International. Tilgjengelig fra <http://cpi.transparency.org/cpi2011/results/> [lastet ned 18. mars 2012]
- Tronvoll, Kjetil (2009). *The lasting struggle for freedom in Eritrea. Human rights and political development, 1991-2009*. Oslo: The Oslo Center for Peace and Human Rights. Tilgjengelig fra http://www.jus.uio.no/smr/forskning/publikasjoner/boker/2009/docs/Eritrea-the-lasting-struggle-for-freedom_2009.pdf [lastet ned 29. mars 2012]
- UK Border Agency (2011, 17. august). *Country of Origin Information (COI) Report – Eritrea*. Tilgjengelig via UNHCR Refworld

<http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4e4e0b952.pdf> [lastet ned 17. november 2011]

- UN CEDAW, dvs. United Nations Committee on the Elimination of Discrimination against Women (2006, 3. februar). *Concluding comments of the Committee on the Elimination of Discrimination against Women: Eritrea*. New York: UN CEDAW. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/44118344c1.pdf> [lastet ned 23. april 2012]
- U.S. Department of State (u.å.). *Eritrea Reciprocity Schedule*. Washington, D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra http://travel.state.gov/visa/fees/fees_5455.html?cid=9149 [lastet ned 4. januar 2012]
- U.S. Department of State (2012a, 20. januar). *Background note: Eritrea*. Washington, D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra <http://www.state.gov/r/pa/ei/bgn/2854.htm> [lastet ned 29. mars 2012]
- U.S. Department of State (2012b, 24. mai). *Country Reports on Human Rights Practices for 2011: Eritrea*. Washington, D.C.: U.S. Department of State. Tilgjengelig fra http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm?dynamic_load_id=186194 [lastet ned 18. juni 2012]

Muntlige kilder

- Chyrum, Elsa. Leder av Human Rights Concern Eritrea. Samtale i London, mai 2010.
- Diplomatsk kilde i Eritrea. E-postutveksling og telefonkontakt januar 2010-februar 2012. Møte 7. juli 2011.
- Diplomatsk kilde i Eritrea. Møte 11. februar 2011.
- Ekspert tidligere tilnyttet internasjonal organisasjon. E-post 2. mai 2012.
- Eritreas ambassade i Stockholm. Ghezai, Daniel, samtale 20. juli 2006. Telefonsamtale 5. februar 2011, kontakt januar 2012.
- Eritreisk jurist. E-post 9. november 2010.
- Eritreiske flyktninger, samtaler i Kassala i Sudan, februar 2011.
- Gebreab, Luul, president for National Union of Eritrean Women (NUEW), samtale i Eritrea 9. februar 2011.
- Internasjonal kilde i Eritrea, samtale februar 2011.
- Kebreab, Habte Michael (2011, 2. september). *Legal opinion to your letter of September 2, 2011*, brev av 2. september 2011. Samtale i Eritrea februar 2011.

- Kibreab, Gaim, samtale i Bern 5. november 2009. Kibreab er professor i flyktningestudier ved Department of Social and Policy Studies, London South Bank University.
- Kirkens Nødhjelp. E-post, 8. september 2011 og 18. januar 2012.
- Tronvoll, Kjetil. E-post 20. april 2012.
- Velorientert kilde i Asmara, e-post 2009.